

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **D. C.**, zastoupený Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 797/3, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018, čj. KUOK 100223/2018, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 1. 2. 2019, čj. 72 A 42/2018-17,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 1. 2. 2019, čj. 72 A 42/2018-17, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím změnil rozhodnutí Magistrátu města Olomouc ze dne 23. 4. 2018, čj. SMOL/101287/2018/OARMV/PNL/Lip, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále „krajský soud“) ji však shora označeným usnesením odmítl jako opožděnou. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutí žalované bylo žalobci doručeno dne 12. 10. 2018 a dvouměsíční lhůta k podání žaloby uplynula dne 12. 12. 2018. Žaloba podaná ke krajskému soudu dne 13. 12. 2018 byla proto opožděná.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti napadenému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž tvrdí, že odmítavé usnesení je nezákonné. Stěžovatel uvedl, že mu bylo rozhodnutí žalovaného doručováno fikcí a má za to, že fikce doručení nastala až dne 15. 10. 2018, jelikož z výpisu České pošty, s.p. „T&T – interní sledování zásilek“ i z kopie obálky se podává, že zásilka mu byla doručována 2. 10. 2018 ve 13:00 hodin. Jelikož nebyl zastižen, byla mu zanechána výzva, že ode dne následujícího bude zásilka připravena k vyzvednutí. Z výše uvedeného výpisu je patrné, že zásilka byla dne 2. 10. 2018 v 15:44 hodin předána k uložení. K tomu stěžovatel uvádí, že pošta v obci Velký Týnec je otevřena pouze do 16:00 hodin. Dle výpisu České pošty tak byla zásilka připravena k vyzvednutí od 3. 10. 2018 od 7:58 hodin. Tímto dnem (nikoli dnem 2. 10. 2018, jak chybně na obálce vyznačila doručovatelka) nastala skutečnost určující počátek lhůty. Jelikož se dle § 40 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, do běhu lhůty nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek, bylo prvním dnem lhůty 4. 10. 2018 a posledním dnem desetidenní lhůty k vyzvednutí zásilky 13. 10. 2018. Jelikož se jedná o sobotu, je považováno za poslední den lhůty pondělí 15. 10. 2018 a tímto dnem by se měla považovat zásilka za doručenou. Posledním dnem dvouměsíční lhůty pro podání žaloby tak bylo 15. 12. 2018. Jelikož se opět jednalo o sobotu, je nutno za poslední den lhůty považovat pondělí 17. 12. 2018. Žaloba podaná 13. 12. 2018 proto byla podána včas.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a dopěl závěru, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přípustná, přičemž stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[7] Stěžovatel uplatnil důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a vznesl kasační námitku, která se týká posouzení včasnosti podání žaloby ke krajskému soudu.

[8] Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatel v žalobě v souladu s § 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s. uvedl datum, které považuje za den doručení rozhodnutí žalovaného, a to konkrétně 15. 10. 2018, uvedl tak již v samotném záhlaví žaloby. Jak plyne z pokynu na č. l. 9, krajský soud si k ověření této skutečnosti vyžádal od žalovaného sdělení, kdy bylo stěžovateli rozhodnutí doručeno a zaslání dokladu o tomto doručení. Žalovaný v přípisu ze dne 19. 12. 2018 uvedl, že rozhodnutí bylo doručeno fikcí 12. 10. 2018. K tomu přiložil mj. kopii doručanky, ze které plyne, že adresát nebyl při doručování zastižen a zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí ode dne 2. 10. 2018. Současně byla stěžovateli zanechána výzva k jejímu vyzvednutí. Následně krajský soud vydal napadené usnesení, kterým žalobu odmítl pro opožděnost.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud se již v minulosti opakovaně zabýval obdobnými případy, v nichž byl dán rozpor mezi tvrzením účastníka ohledně data doručení žalobou napadeného rozhodnutí a data doručení plynoucího z podkladů, jež má soud k dispozici. V rozsudku ze dne 12. 8. 2010, čj. 7 Afs 63/2010-65, uvedl, že „je základním právem účastníků řízení vyjádřit se před rozhodnutím ve věci k zásadním skutkovým okolnostem na nichž rozhodnutí soudu závisí. Stejně tak je právem účastníků řízení předkládat (navrhovat) soudu důkazní prostředky svědčící jejich skutkovým i právním tvrzením obsaženým v žalobě. Na uvedená oprávnění účastníků řízení ovšem krajský soud při svém rozhodování nerefletoval. Neumožnil stěžovateli (přiměřeně i finančnímu ředitelství), aby ke svým tvrzením obsaženým v žalobě (vyjádření k žalobě) stran okamžiku doručení žalobou napadeného rozhodnutí - tj. základní náležitosti žaloby podle § 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - předložila důkazy nebo alespoň navrhla provedení takových důkazních prostředků, které by jejímu tvrzení o včasnosti podané žaloby svědčily, resp. vyvrátily pochybnosti krajského soudu o této otázce.“ Dospěl tak k závěru, že „je povinností správního soudu, pokud dospěje oproti žalobci k závěru, že napadené rozhodnutí bylo doručeno (oznámeno) žalobci v jiný den než v den jak bylo uvedeno v žalobě, a tato okolnost by měla mít za následek odmítnutí žaloby pro opožděnost, umožnit žalobci vyjádřit se k této okolnosti a navrhnout na podporu svých tvrzení důkazní prostředky“ (obdobně viz rovněž rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, čj. 1 As 382/2018-39; ze dne 27. 2. 2018, čj. 9 As 347/2016-40 nebo ze dne 23. 7. 2015, čj. 8 As 36/2015-54).

[10] Jestliže tedy žalobce v podané žalobě uvádí bez dalšího jiné datum doručení žaloby, než vyplývá ze správního spisu či jiných podkladů a za takové situace krajský soud odmítne žalobu, aniž by dal žalobci možnost vyjádřit se, je takové usnesení překvapivé, a tedy dle výše uvedeného rozsudku nezákonné.

[11] Citované závěry judikatury Nejvyššího správního soudu jsou v projednávané věci aplikovatelné. Krajský soud zde totiž dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno v jiný den, než uvedl v žalobě. K tomuto závěru dospěl, aniž by žalobce s tímto rozparem seznámil. Ve vztahu k posouzení včasnosti žaloby přitom vyšel z tvrzení žalovaného doplněného o podklady, o něž krajský soud odůvodnění napadeného usnesení taktéž opřel, aniž by se k těmto tvrzením a podkladům mohl stěžovatel vyjádřit. V kasační stížnosti stěžovatel zpochybňuje tvrzení žalovaného týkající se data doručení žalobou napadeného rozhodnutí a současně činí ve vztahu k otázce včasnosti podané žaloby další důkazní návrhy.

[12] Krajský soud tak své řízení zatížil vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Soud musí dát stěžovateli (a přiměřeně i žalovanému) možnost se k okolnostem včasnosti žaloby vyjádřit, na základě toho zvážit provedení dokazování, a teprve poté znovu posoudit otázku včasnosti. Nejvyšší správní soud se za této situace nemohl vyjadřovat k argumentaci stěžovatele týkající se počátku běhu lhůty pro podání žaloby, neboť by se tím dostal do situace, kdy by nepřezkoumával závěry krajského soudu, ale jeho činnost nahrazoval, což je zásadně v rozporu s principem řízení o kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal kasační stížnost důvodnou, usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm tento soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude na krajském soudu, aby postupoval předestřeným způsobem a znovu posoudil otázku včasnosti žaloby.

[14] Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. července 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu